

Jaarverslag 2025

BESTUURSVERSLAG	3
Terugblik 2025	3
Voortgang artistiek beleidsplan	7
Publiek en bereik	7
Reflectie op het resultaat	10
Cultureel ondernemerschap	10
Personeel en organisatie	12
Reflectie op de codes	15
VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	23
ACTIVITEITENVERSLAG	24
ACTIVITEITENOVERZICHT 2025	47
COLOFON	49

Bestuursverslag

Terugblik 2025

Het jaar 2025 stond volledig in het teken van de uitvoering van ons nieuwe beleidsplan. In een tijd waarin maatschappelijke spanningen toenemen, het publieke debat verhardt en democratische waarden onder druk staan, voelen we sterker dan ooit de verantwoordelijkheid om een plek te zijn waar nieuwe vormen van verbeelding en dialoog kunnen ontstaan – een plek waar schrijvers, publiek en deelnemers samenkomen om te onderzoeken, te bevragen en te luisteren.

We blikken terug op een bruisend jaar. Wintertuin was zichtbaar door het hele land: in azc's, bibliotheken, buurthuizen, scholen en universiteiten. We zochten de interactie met het publiek op festivals en podia in Nederland, in veertien Europese landen en in het Caribisch gebied, en organiseerden tal van programma's in onze eigen regio. We publiceerden boeken van Curaçaose auteurs en chapbooks van Nederlands talent. En het Wintertuinfestival keerde voor het eerst sinds de pandemie terug naar de binnenstad van Nijmegen, gedurende de vertrouwde laatste week van november.

Internationale activiteiten

Een belangrijke ontwikkeling van het afgelopen jaar is de verdere toename van de internationale activiteiten van Wintertuin. In september 2025 ging het CELA-platform van start, een nieuw initiatief van Wintertuin waaraan twintig Europese landen deelnemen. Als agent en aanjager binnen dit platform kan Wintertuin nog meer betekenen voor de verspreiding van nieuwe literatuur. Ook werd de derde editie van ons Europees talentontwikkelprogramma CELA uitgevoerd in elf landen, met 33 schrijvers en 99 vertalers.

In samenwerking met zusterorganisatie Wintertuin Curaçao en ArtEZ hogeschool voor de kunsten organiseerden we wederom een reeks talentontwikkeltrajecten op Curaçao, waarin jonge schrijvers en vertalers intensieve begeleiding krijgen bij het opstarten van hun beroepspraktijk. Uit deze trajecten verschenen in 2025 via Wintertuin Uitgeverij twee debuten: de tweetalige (Papiaments-Nederlandse) bundel *Siga ku glas di awa/Sigaar met een glas water* van Tyson Hill en het tweetalige kinderboek *Yen I brio, met Pit* van Elvira Bonafacio.

De groei van de Caribische en Europese activiteiten heeft ook de structuur van ons team beïnvloed. We werken nu met een teamleider die de dagelijkse leiding op zich neemt, en binnen de afdeling programma, publiciteit en uitgeverij zijn ook de internationale taken belegd. Voor zowel het CELA-platform als voor de afdeling publiciteit is een uitbreiding van onze staf gerealiseerd.

Programma

Het Wintertuinfestival 2025 vond plaats van 22 tot en met 29 november in filmhuis LUX en op verschillende andere locaties in Nijmegen. Het festival stond dit jaar in het teken van het thema 'Tijdgenoten': vanuit de vraag hoe we ons tot elkaar en tot de tijd waarin we leven verhouden, onderzocht het festival wat het betekent om tijdgenoot te zijn – van elkaar, van de geschiedenis en van mogelijke toekomst. De programmering benaderde deze vraag vanuit uiteenlopende perspectieven, disciplines en talen, en voor meerdere onderdelen werden makers uitgenodigd als curator, wat zorgde voor een breed en meerstemmig festivalgeluid.

Het festival was zeer goed bezocht. Gesprekken over identiteit, migratie en schrijverschap stonden centraal, met bijdragen van onder anderen Ljiljana D. Ćuk, Ghayat Almadhoun, Safae el Khannoussi, Geert Mak en Sinan Çankaya. Daarnaast presenteerden Puck Füsers, Maureen Ghazal, Gerben Vaillant en Thom Wijenberg hun chapbooks in een gezamenlijke performance.

Ook dit jaar bood Wintertuin een opkomende schrijver een residentie in Nijmegen aan. In 2025 was dat een bijzondere residentie: schrijver Safae el Khanoussi kreeg de gehele maand november de mogelijkheid afstand te nemen van haar dagelijkse werkzaamheden, teksten te bespreken met studenten aan ArtEZ en aan nieuw werk te beginnen. Zij opende het festival met een speciaal voor het moment geschreven reflectie op het thema Tijdgenoten.

Wintertuin zet zich in voor programma's die gestoeld zijn op participatie en inclusie, om nieuwe makers te bereiken en een publiek aan te spreken dat ons anders minder snel zou vinden. In 2025 organiseerden we nieuwe edities van onze lopende schrijfprojecten, zoals de Schrijfwerkplaats: een cursustraject creatief schrijven voor mensen die Nederlands leren, met edities in Arnhem, Nijmegen, Venlo en Maastricht.

Binnen het innovatieve project Robotstories - een samenwerking tussen Wintertuin, HKU, ArtEZ en de Vrije Universiteit Amsterdam - ontwikkelden we speculatieve scenario's rondom de vraag of en hoe verhalende robots van betekenis kunnen zijn in de zorg voor mensen met beginnende dementie. Schrijvers, robotwetenschappers, zorgmedewerkers en cliënten gingen hierover met elkaar in gesprek, in steeds wisselende samenstellingen. Het project wordt gefinancierd vanuit de wetenschap, via de SIA-regeling van het NWO.

Educatie en talentontwikkeling

Wintertuin biedt ontwikkeltrajecten aan startende literaire makers om hun artistieke praktijk te versterken. Deze makers werden gevraagd voor schrijfopdrachten, traden op als gastschrijver, -spreker of interviewer bij evenementen, gaven cursussen en workshops op scholen en universiteiten, cureerden programma's of begeleidden schrijfwerkplaatsen. In 2025 begeleidde Wintertuin Simon Mamahit als stadsdichter van Nijmegen.

Winnaar van de Libris Literatuur Prijs, Safae el Khannoussi op het Wintertuinfestival.
Foto Elske Nissen

De inspanningen op het gebied van talentontwikkeling wierpen opnieuw vruchten af: schrijver Hanan Faour wordt vertaald naar het Servisch en Corinne Heyrman naar het Tsjechisch. Het chapbook van Steff Geelen werd genomineerd voor de J.M.A. Biesheuvelprijs en Jasper Albinus won de eerste Bodnár prijs, voor kunstenaars die in hun werk culturele en sociale grenzen oversteken. Mahat Arab tekende een contract bij Querido en van Merlijn Huntjens verscheen bij uitgeverij De Harmonie een debuutbundel. Van sommige schrijvers die we eerder begeleidden verscheen in 2025 een tweede of zelfs derde boek. Daarnaast verscheen er ook een gezamenlijk boek van Corinne Heyrman en Jante Wortel, een non-fictieboek over eetproblematiek bij De Arbeiderspers.

Al vanaf de basis investeren we in educatie en talentontwikkeling, op een laagdrempelige en toegankelijke wijze. Een voorbeeld hiervan is Literatuurnest, een maandelijks werkplaats voor beginnende schrijvers, dichters en theaterschrijvers, die in 2025 plaatsvond in Nijmegen, Amsterdam, Arnhem, Tilburg en Utrecht, met daarnaast een digitale editie. We organiseerden ook een reeks intensieve workshops voor makers die op verschillende manieren aan Wintertuin verbonden zijn: deelnemers uit de ontwikkeltrajecten, Literatuurnest en de Schrijfwerkplaats, en studenten en alumni van de opleiding Creative Writing ArtEZ, waarvan Wintertuin initiatiefnemer en coördinator is. Deze workshops zijn afwisselend praktisch of creatief van aard en bieden jonge schrijvers een aanvulling op hun beroepspraktijk: van social media tot interviews en van didactiek tot podcasts.

Netwerk en samenwerking

Voor onze inspanningen op het gebied van educatie en talentontwikkeling werkten we ook in 2025 intensief samen met lokale partners (Bibliotheek Gelderland-Zuid, Rozet, boekhandels, ArtEZ, Festivalhuis, Drongo, Radboud Universiteit), regionale partners (Zorggroep Solis en de festivals DichterBij en Met Andere Woorden) en landelijke partners (onder andere via Kunstbende en Kleinkunstig).

Wintertuinproducties werden besproken in *De Theaterkrant*, *De Volkskrant*, *NRC*, *AD (Mezza)*, *de Gelderlander*, *Tzum*, op Radio 1, L1 en verschillende lokale media op Curaçao en in Suriname.

Voor onze activiteiten op het gebied van talentontwikkeling is Wintertuin aangesloten bij De Nieuwe Oost, een netwerkorganisatie van drie stichtingen: Wintertuin – literair productiehuis, Theater a/d Rijn – theater en dans, en BRUT – popmuziek.

De Nieuwe Oost maakt per 2017 deel uit van de BIS, waarmee de toekomst van de netwerkorganisatie is gewaarborgd.

Voortgang artistiek beleidsplan

Met de basis die we in 2025 hebben gelegd, kijken we met groot vertrouwen naar de rest van de kunstenplanperiode 2025-2028. We staan er als organisatie stevig voor, met een heldere positionering en een team dat klaar is om de komende jaren een nieuwe generatie makers te verwelkomen.

De Nieuwe Oost is ons huis voor collectieve verbeelding – een plek waar we de verbeeldingskracht inzetten om nieuwe verbindingen en toekomstvisies in kaart te brengen, ontmoeting faciliteren en werken vanuit de overtuiging dat meervoudigheid bijdraagt aan wederzijds begrip, nieuwe inzichten en vooruitstrevende kunst. Wintertuin deelt deze uitgangspunten en past ze toe op de eigen literaire context: een plek waar schrijvers zich gezien en gehoord voelen, zich thuis voelen en zich kunnen verbinden aan andere makers.

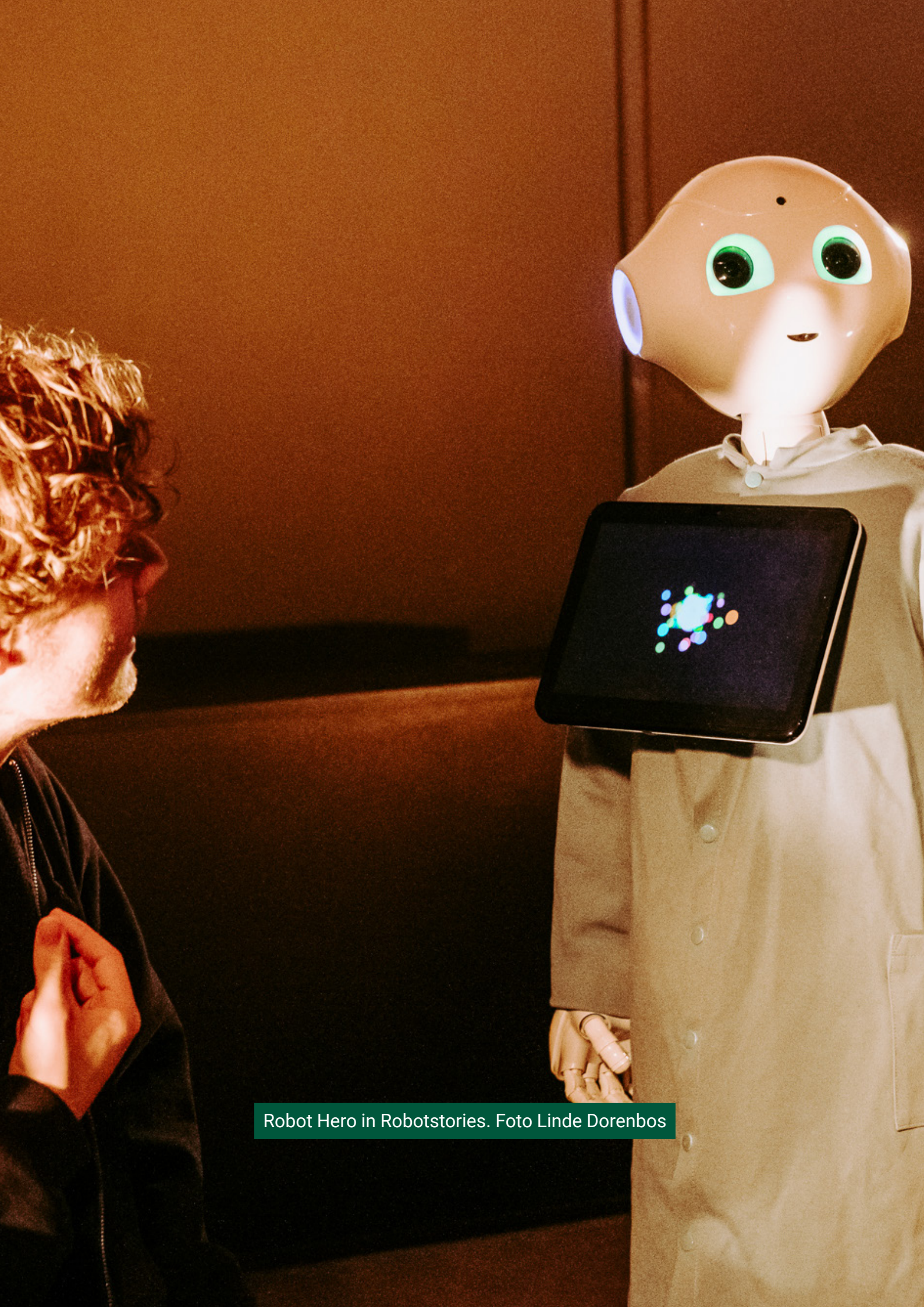
Bij Wintertuin zien we fictie als gids en een levendige literaire cultuur als kompas. In een wereld vol verschuivende zekerheden en complexe uitdagingen bieden verhalen de mogelijkheid om voorbij het bekende nieuwe werkelijkheden te verkennen. Schrijvers tonen ons de contouren van mogelijke toekomsten en nodigen uit tot reflectie, verbeelding en verandering. Wij geloven daarbij dat fictie ons dichterbij de waarheid kan brengen dan feiten alleen – dat de verbeelding toegang geeft tot ervaringen en belevingen die journalistiek of non-fictie zelden bereiken.

Literatuur fungeert als veelzijdig instrument om het ongeziene zichtbaar te maken, het on gezegde te uiten en het ongehoorde een podium te bieden. Verhalen verbinden mensen over de grenzen van afkomst, achtergrond en overtuiging heen – ze maken gedeelde beleving mogelijk waar andere vormen van communicatie vastlopen. Wintertuin ondersteunt schrijvers die via literatuur bijdragen aan de verbeelding van de dag van morgen, en erkent vertelkunst als een bredere kwaliteit die ook choreografen, beeldend kunstenaars, componisten en denkers eigen kan zijn – werkend vanuit ritme, timing, luisteren en afstemming.

In een tijd van complexe vraagstukken, gepolariseerde debatten en overprikkeling zien we lezen als een democratische daad. Samen lezen en spreken over literatuur is een oefening in aandacht, vertraging en invoelend begrip – een alternatief voor ruis. Daarom organiseren we naast festivals, programma's en talentontwikkeling ook leesclubs met makers en publiek. Wintertuin werkt als een laboratorium voor de toekomst: een plek waar het onbekende geen bedreiging is, maar een uitnodiging.

Publiek en bereik

In 2025 bereikten we met onze manifestaties en programma's ruim 9.000 bezoekers en deelnemers, met het Wintertuin festival als grootste publieksmoment (2.130 bezoekers). We zetten in op een breed en divers publiek, dat per project verschilt. Bijna de helft van ons publiek is jonger dan dertig jaar. Tegelijkertijd

Robot Hero in Robotstories. Foto Linde Dorenbos

ontwikkelen we gericht activiteiten voor oudere doelgroepen en mensen met een vluchtverleden, onder meer via de Schrijfwerkplaats en het Vergezichtenfestival. Ongeveer de helft van ons publiek is afkomstig uit de regio Nijmegen/Arnhem, terwijl we via landelijke en Europese samenwerkingen en activiteiten op Curaçao ook nationaal en internationaal opereren.

Onze marketingaanpak is projectgericht en op maat. Grote manifestaties hebben een eigen identiteit en campagne, terwijl participatieprojecten via de communicatiemiddelen van Wintertuin, regionale media en samenwerkingspartners worden gepromoot. Zo sluiten we per project aan bij de specifieke doelgroep en context.

Diversiteit en inclusie zijn integraal onderdeel van onze werkwijze. In 2025 gaven we hier invulling aan via participatieprojecten, meertalige publicaties en internationale samenwerking. We besteden daarnaast structureel aandacht aan digitale en communicatieve toegankelijkheid, op content-, ontwerp- en technisch niveau, met onder meer alt-teksten, duidelijke navigatie, voldoende contrast en toegankelijke formulieren.

We zijn online actief op Instagram, Facebook, LinkedIn en onze eigen websites. Tevens versturen we een maandelijkse nieuwsbrief naar meer dan 2.600 abonnees met een gemiddelde openingsrate van 75%. Onze evenementen worden structureel opgepakt door lokale en regionale media. Daarnaast adverteren we in literaire en culturele media zoals Tzum en *De Groene Amsterdammer*. We maken gebruik van outdoor reclame, printmedia en organische en betaalde social campagnes. In 2025 experimenteerden we met een eerste uitstap naar TikTok, via een samenwerking met influencer Noah de Campos Neto, om aansluiting te vinden bij een jong lezerspubliek en de BookTok-gemeenschap.

Digitale transformatie

Onderzoeker en schrijver Hanan Faour voerde ook in 2025, met steun van DigitALL, een onderzoek uit naar publieksbetrokkenheid via de digitale projecten binnen Wintertuin. Uit dit onderzoek komt naar voren dat bezoekers een groter onderdeel van de programmering kunnen uitmaken. Dit kan worden bereikt door middel van platform waar nagesprekken plaatsvinden of bezoekers ervaringen kunnen delen. Financiering is belangrijk om zo'n platformfunctie, waarbij bezoekers zich tot elkaar en de maker kunnen verhouden, mogelijk te maken. De uitkomsten van dit onderzoek hebben geleid tot een uitnodiging van DigitALL om het project *Flipping the Festival*, een innovatief concept voor een online literair festival, in 2025/2026 verder te ontwikkelen. De afgelopen en komende periode zet Wintertuin met dit project in op meer strategische samenhang, het vergroten van digitale kennis, en het centraal stellen van de bezoeker. Deze digitale transformatie wordt ook ingezet om de toegankelijkheid van onze programma's te bevorderen.

Reflectie op het resultaat

Wintertuin is voortvarend gestart met de uitvoering van het beleidsplan 2025-2028. De financiële positie is solide; we hebben het boekjaar 2025 afgesloten met een positief resultaat, waarmee de algemene middelen zijn versterkt. Hiermee hebben we, conform de met de Raad van Toezicht afgestemde ambities, het weerstandsvermogen aan het begin van deze nieuwe kunstenplanperiode verstevigd. Aanhoudende inflatiedruk en stijgende kosten blijven de komende jaren echter een belangrijk aandachtspunt, mede omdat de overheidsindexering de stijgende lasten niet volledig dekt.

Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Voor 2026 en 2027 voorzien we kostenstijgingen door inflatie en energiestijging. De gevormde reserve stelt ons in staat deze mogelijke kostenstijging goed op te vangen.

Cultureel ondernemerschap

Wintertuin heeft een sterke financieringsmix die bestaat uit onder meer de landelijke BIS via De Nieuwe Oost, het Nederlands Letterenfonds, Creative Europe, Provincie Gelderlande en Overijssel via De Nieuwe Oost en Gemeenten Nijmegen en Arnhem. Daarnaast hebben we publieksinkomsten, opdrachten, boekverkoop, projectsubsidies van private fondsen en co-productie bijdragen. Dit betekent dat de kwaliteit en continuïteit van onze kernactiviteiten op het gebied van talentontwikkeling gewaarborgd zijn. We hebben een methode waarbij we uitstromende makers in beginsel steunen met de inzet van onze 'agent voor talent' werking, waarbij we ondersteunen bij het verkrijgen van opdrachten, financiering, uitgiftecontracten of productiebijdragen. Ook treden we op als coproducent, waarbij we de makers ondersteunen als presentatieplek of producent. De ontwikkeling van een eigen businessmodel is onderdeel van het ontwikkeltraject. Hoe verder in het traject, hoe meer verantwoordelijkheid de makers nemen in het mogelijk maken en cofinancieren van hun praktijk en projecten.

De exploitatie is opgebouwd uit structurele financiering voor talentontwikkeling, structurele financiering voor ons festival en programmering, structurele financiering voor het Europese project CELA en incidentele financiering voor projecten. In het geval van tegenvallende inkomsten (in de vorm van projectsubsidies, sponsoring en opdrachten) wordt bijgestuurd op de projectactiviteiten. De kern van onze strategie is dat een project geen doorgang vindt als de behoefte aan projectfinanciering achterloopt.

Wintertuin heeft binnen het domein van talentontwikkeling ook ambities op het gebied van het ontwikkelen van innovatieve verdienmodellen voor onze makers. Wij stimuleren actief het besef dat vaardigheden binnen een artistieke beroepspraktijk

Lin An Phoa. Foto Elske Nissen

ook inzetbaar zijn in opdracht situaties buiten de eigen sector. Zo zijn veel makers actief in het onderwijs, en verzorgen zij workshops en trainingen in de publieke en private sector.

Binnen onze netwerkmethodologie gaat bovendien veel aandacht uit naar langdurige, solide samenwerkingsverbanden, zowel op stedelijk en regionaal niveau, als landelijk en internationaal. Dat betekent dat het grootste deel van de projecten gesteund wordt door één of meerdere partners, waardoor de voortgang ervan wordt gegarandeerd.

Personeel en organisatie

2024 was een jaar waarin we, om recht te doen aan onze artistiek-inhoudelijke ambities voor het kunstenplan 2025-2028, kritisch de organisatiestructuur onder de loep namen. Het afgelopen jaar konden we de eerste vruchten plukken van een beter gestroomlijnde, meer transparante en slagvaardigere organisatiestructuur. In 2025 zijn er tevens belangrijke stappen gezet in de verdere professionalisering van het HR-beleid, via de koepel van De Nieuwe Oost. De focus hierbij lag op het versterken van structuur, cultuur, inclusiviteit, duurzame inzetbaarheid en het creëren van een toekomstbestendige werkomgeving voor medewerkers en stagiairs. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste HR-activiteiten en ontwikkelingen in 2025.

Functieomschrijvingen en functieboeken

Door de gewijzigde organisatiestructuren sloten bestaande functieomschrijvingen niet langer aan bij de praktijk. In 2025 is gewerkt met het ontwikkelen van nieuwe functieprofielen die duidelijkheid geven over rollen, taken en verantwoordelijkheden. Dit traject heeft geresulteerd in nieuwe functieboeken. Hiermee wordt een belangrijke basis gelegd voor transparantie, professionele ontwikkeling en eenduidigheid binnen de organisaties.

Verbetering van onboarding

Het onboardingsproces is in 2025 kritisch tegen het licht gehouden en doorontwikkeld. Doel was om nieuwe medewerkers sneller en beter hun plek te laten vinden binnen de organisaties, zowel inhoudelijk, praktisch als sociaal. Onboarding wordt hierbij niet alleen gezien als de eerste werkweken, maar als een doorlopend proces waarin medewerkers goed worden uitgerust op het gebied van samenwerking, kennis van de organisatie en praktische faciliteiten. Processen zijn opnieuw ingericht en vastgelegd.

Wintertuin Curaçao Festival. Foto Lisanne Boomkamp

Personeelsregistratiesysteem

In 2025 is onderzocht welke systemen geschikt zijn voor de verschillende organisaties. Het doel is om te komen tot een AVG-proof, veilig en gebruiksvriendelijk personeelsregistratiesysteem dat past bij de omvang van de organisaties. Met dit systeem worden HR-processen toegankelijker voor medewerkers, zoals verlofregistratie en declaraties, en wordt de administratieve kwaliteit verhoogd.

ARBO-beleid en duurzame inzetbaarheid

In 2025 is kritisch gekeken naar de aansluiting van de huidige ARBO-dienstverlening op de visie van het strategisch HR-beleid. Kernwaarden hierbij zijn duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, veiligheid en nabijheid.

Ontwikkel- en planningsgesprekken

Sinds 2023 worden jaarlijks ontwikkel- en planningsgesprekken gevoerd met alle medewerkers. Ook in 2025 is deze cyclus voortgezet. Voorafgaand aan de gesprekken is een bijeenkomst georganiseerd met leidinggevendenden om ervaringen te delen en aandachtspunten te bespreken. Hierbij werd gebruik gemaakt van de expertise van Leontien Kramer (Genua Training). Deze gesprekken dragen bij aan professionele groei, duidelijke verwachtingen en duurzame inzetbaarheid.

Medezeggenschap

In 2025 is het inrichten van een centraal medezeggenschapsorgaan gerealiseerd op het niveau van De Nieuwe Oost. De personeelsvertegenwoordiging (pvt) bestaat uit 3 leden; per organisatieonderdeel 1 afgevaardigde. Per jaar vinden er 2 overlegvergaderingen plaats met de verantwoordelijke directeur-bestuurders, die optreden namens de Wet op de Ondernemingsraden. Aanvullend vindt er twee keer per jaar een gesprek plaats tussen de pvt-leden met de leden van de Raad van Toezicht in afwezigheid van de directeur-bestuurders, waarin onder andere de jaarstukken worden besproken.

De medezeggenschap per organisatieonderdeel wordt georganiseerd via een medewerkersvergadering, die twee keer per jaar plaatsvindt (voorjaar en najaar), in aanwezigheid van de directie. Overleggen zonder de directie vinden veelal plaats als de personeelsvertegenwoordiging de medewerkers wil raadplegen of informeren zonder invloed van de directie (achterbanraadpleging). Dit kan bijvoorbeeld gaan om interne meningsvorming of voorbereiding op overleg met de directie.

Deze DNO-brede medezeggenschap is in haar eerste jaar goed bevallen en van meerwaarde gebleken: de samenwerking tussen Theater a/d Rijn, Wintertuin en BRUT maakte het mogelijk om kennis te delen, processen te harmoniseren en tegelijkertijd recht te doen aan de eigenheid van iedere organisatie.

Personeelsbezetting

In 2025 had Wintertuin een personeelsbezetting van 15,00 fte in totaal, waarvan 9,00 fte vast en 6,00 fte tijdelijk.

Reflectie op de codes

Fair Practice

Wintertuin onderschrijft de kernwaarden van de Fair Practice Code. Intern en extern via partneroverleggen voeren we het gesprek over de betekenis van de code en hoe we de principes hiervan naleven. Als ontwikkelinstelling voor de culturele ondernemers van de toekomst hebben we een voorbeeldfunctie op het gebied van goed werkgeverschap en honorering. We hanteren de Fair Practice Code bij het opzetten van de stichtingen, beroepspraktijken en ondernemingen van (uitstromende) makers. Daarnaast komen we als bemiddelaar op voor betere honoraria voor auteurs en artiesten en de professionalisering van de sector als geheel, zoals via het door Wintertuin geïnitieerde letterensectoroverleg VLAM21. Wij volgen de cao Uitgeefbedrijf, deze vormt ook het uitgangspunt voor de beloning van onze medewerkers (zowel tijdelijke als vaste contracten) en voor de honorering van auteurs, artiesten, stagiairs en freelancers. We kijken er alleen van af als de aard, omvang én betekenis van de opdracht voor iemands loopbaan daarom vragen. We begeleiden de makers uit ons netwerk intensief bij onderhandelingen en (financiële) afspraken en volgen (de ontwikkelingen rondom) de Wet WAB op de voet. Voor honorering van auteurs en artiesten volgen we de richtlijnen van (branche)verenigingen, de Schrijverscentrale en het Lirafonds. Bij nieuwe producties of opdrachten leggen we afspraken over auteursrecht vast.

Wij hechten veel waarde aan veilige en gezonde arbeidsomstandigheden voor alle medewerkers. Omdat wij kunst maken en omdat kunst soms ook de scherpe kanten van het leven laat zien, willen we dat maakprocessen kunnen plaatsvinden in een veilige werkomgeving voor iedereen. Aanvullend aan onze CAO, contract- en arbeidsvoorwaarden en het DNO overkoepelend HR-beleid is een werkafsprakendocument vastgelegd. Dit document wordt jaarlijks geëvalueerd met de medewerkers en zo nodig aangepast. Daarbij is ook specifieke aandacht voor het voorkomen en beperken van psychosociale arbeidsbelasting, zoals werkdruk, agressie, pesten, discriminatie en seksuele intimidatie.

Om scherp te blijven op de overmatige werkdruk die zo kenmerkend is voor onze sector, is een preventiemedewerker aangesteld, die daarvoor de juiste scholing krijgt. Om risico's in het werk te beperken, wordt periodiek een Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) uitgevoerd, met een bijbehorend plan van aanpak. De preventiemedewerker bewaakt de uitvoering van de maatregelen en adviseert medewerkers en leidinggevenden over arbeidsomstandigheden.

Édouard Louis (in samenwerking met Radboud Reflects). Foto Radboud Reflects

In het statement en protocol Veilig Werken zijn afspraken vastgelegd over een respectvolle en veilige werkomgeving. Bij de start van nieuwe projecten, bij het onboarden van nieuwe medewerkers en bij de instroom van nieuwe makers, wordt het protocol onder de aandacht gebracht. Het protocol wordt jaarlijks via de preventie-medewerker besproken en zonodig bijgesteld. Ook is de bedrijfshulpverlening georganiseerd en worden ontruimingsplannen regelmatig geoefend. Door deze maatregelen werken we actief aan een veilige werkomgeving en aan het voorkomen en beperken van ziekteverzuim.

Diversiteit & Inclusie

Wintertuin brengt uiteenlopende makers samen met een gevarieerd publiek, en brengt publieksgroepen samen rondom thema's. We maken verhalen zichtbaar van mensen die nog relatief weinig ruimte innemen in het publieke debat en op culturele podia. We streven er voortdurend naar een gastvrije organisatie te zijn, met een open, groepsgerichte cultuur waarin veel wordt samengewerkt, mensen elkaar ondersteunen en vertrouwen en er een gedeelde verantwoordelijkheid is voor de dingen die we doen. We willen het publiek, makers en partners een platform bieden waarop een diversiteit aan kunstdisciplines, (gender)identiteiten, culturele achtergronden en abilities een caleidoscopisch geheel aan perspectieven vormt. Dit vergt continu en kritisch (zelf) onderzoek, en actie.

De Code Diversiteit & Inclusie maakt integraal onderdeel van het beleid op het gebied van programma, publiek, partners en personeel. Hiervoor doen we, zowel voor incidentele vraagstukken als voor langer lopende lijnen, een beroep op professionals in het vakgebied.

Ons HR-beleid is gericht op het vergroten van diversiteit en inclusie. Er is specifieke aandacht voor deze thema's bij de instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers. Door onder andere te werken met een cultureel diverser bestand van curatoren, door het diversificeren van ons scoutingsbeleid en de begeleiding van makers en door een bredere werving van nieuwe werknemers en stagiairs wordt eigenaarschap uitbesteed, doorstroom bevorderd en plaats gemaakt voor meerstemmigheid. Deze ambitie draagt eraan bij dat de samenstelling van het personeelsbestand een afspiegeling wordt van de diversiteit in de samenleving. Hierbij wordt gekeken naar aspecten als afkomst, gender, leeftijd, seksualiteit, religie, beperkingen, en culturele achtergrond.

Op het gebied van inclusiviteit maken we concrete afspraken over de communicatie en aanpassingen die nodig zijn voor medewerkers met een biculturele achtergrond, neurodiversiteit of een arbeidsbeperking. Communicatie over iemand met een ander arbeidsvermogen vereist empathie, respect en openheid. Om dit te verankeren binnen de organisatie, hebben we afspraken gemaakt over inclusief werken. Daarbij hanteren we uitgangspunten als respect en gelijkwaardigheid, moedigen we medewerkers aan zich actief te informeren, stimuleren we open communicatie, maken we gebruik van inclusieve taal, respecteren we privacy en tonen we flexibiliteit.

In 2025 is er door de interne werkgroep Diversiteit & Inclusie, ondersteund door HR en trainer Nina Blussé, uitgebreid onderzoek gedaan naar de rol van stagiairs binnen het geheel van De Nieuwe Oost. Daarbij is gekeken naar opleidingsniveau, type stage, doorstroom naar functies binnen de organisatie en ervaringen van medewerkers met stagebegeleiding. Uit een enquête onder medewerkers bleek dat er sterke behoefte is aan meer kennis en ondersteuning bij stagebegeleiding. Er bestaan grote verschillen tussen afdelingen en organisaties in werving en begeleiding. Voor alle huidige en toekomstige stagebegeleiders werd in april 2025 een gezamenlijke trainingsdag georganiseerd waarin aandacht was voor vragen als: hoe creëer je een professionele leeromgeving, hoe houd je balans tussen begeleiding en werkdruk en hoe kun je inclusiever werven en selecteren. De opbrengsten van deze dag vormden de basis voor opgestelde hand-outs die opgenomen zijn in het HR-beleid. Hiermee is bij alle drie de organisaties een goede basis gelegd voor stageprogramma's met duidelijke richtlijnen voor een veilige en leerzame omgeving voor zowel stagiair als begeleider. De eindresultaten van de werkgroep werden op 22 oktober gepresenteerd. Hiermee is de opdracht van de werkgroep afgesloten; eind 2025 is de werkgroep gerouleerd en zijn nieuwe vertegenwoordigers van BRUT, Theater a/d Rijn en Wintertuin van start gegaan met een ander thema.

Meerstemmigheid is ook een van de belangrijkste grondslagen voor onze samenwerking met makers. Hun producties en publicaties tonen een divers palet aan verhalen en perspectieven. Voorbeelden hiervan zijn onze diverse curatorprogramma's binnen het Wintertuinfestival, coproducties als de Nijmeegse Kunstnacht en andere samenwerkingen met het Festivalhuis, onze schrijfprojecten Verhalen in alle talen en Schrijfwerkplaats en onze internationale samenwerkingen via CELA en Wintertuin Curaçao.

In het vernieuwen van ons programma zijn onze vele partners cruciaal. Deze partners zijn afkomstig uit het culturele veld, onderwijs en de zorg. Via verschillende consortia, zoals VLAM21, CELA en Robotstories zijn we nauw aangesloten bij de nieuwste artistieke, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen in de letterensector. Het afgelopen jaar hebben we via de Schrijfwerkplaats veel nieuwe, lokale cultureel-maatschappelijke partners betrokken als CONNECT Arnhem, Buddy to Buddy, Bureau Ruimtekoers en STEP Nijmegen.

Naast onze inspanningen op het vlak van samenwerking, streven we ook naar een divers publiek. We zoeken specifieke doelgroepen en communities actief op, en passen marketingplannen in inhoud, taal en beeld op de verschillende doelgroepen aan. Daarnaast werken we met gastcuratoren die sterk verbonden zijn met diverse communities in Oost-Nederland. We besteden daarnaast structureel aandacht aan digitale en communicatieve toegankelijkheid, op content-, ontwerp- en technisch niveau,

met onder meer alt-teksten, duidelijke navigatie, voldoende contrast en toegankelijke formulieren.

Over het geheel genomen zien we ons publiek verjongen; een groot deel van onze bezoekers is in de leeftijd 18 t/m 35 jaar. In 2025 hebben we verder geïnvesteerd in het bereiken van publiek in de basis- en middelbare schoolleeftijd, via projecten als Creative Writing in de klas, optredens op het ROER! Vrijheidsfestival en via het schrijfproject Verhalen in alle talen, waarvoor we een nieuwe leeftijdsgroep aanspraken (basisschoolkinderen in de leeftijd van 8 t/m 12 jaar). Met de editie in Bibliotheek Zwanenveld bereikten we een nieuw deel van de stad.

Het afgelopen jaar zagen we daarnaast ons publieksaandeel buiten Nijmegen sterk groeien en bereikten we een substantieel publiek in Arnhem, onder andere vanwege de diverse optredens en edities van de Schrijfwerkplaats, de Wintertuin-leesclubs en Poetry Circle 025. Ook zagen we een toename in de vermenging tussen onze makers via de Schrijfwerkplaats, lezerspubliek en professionals uit het veld.

Cultural Governance

Wintertuin past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur toe. Als onderdeel van De Nieuwe Oost werken we met het Raad van Toezicht-model. Directie/bestuur wordt gecontroleerd en geadviseerd door de Raad van Toezicht, die de Code Cultural Governance volgt. Voorbeelden hiervan zijn de jaarlijkse functioneringsgesprekken met de directie, de jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht en het werken met profielen voor de Raad van Toezicht. Er is een rooster van aftreden waarin we de code volgen, er zijn reglementen voor de directie en voor de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht bestaat uit:

Sharon de Randamie

lid sinds: 01-02-2020

functie: voorzitter (tot 11-12-2025)

hoofd- en nevenfuncties:

- manager/zakelijk leider Typhoon Events
- voorzitter Raad van Toezicht Kunstbende

Bert Krikke

lid sinds: 20-04-2023

functie: vicevoorzitter, voorzitter (sinds 11-12-2025)

hoofd- en nevenfuncties:

- directeur-bestuurder Cirkelstad
- lid Raad van Commissarissen Woonbedrijf ieder1
- lid Raad van Commissarissen Wooninvest
- lid bestuur VTW

Siart Smit

lid sinds: 01-05-2024

functie: lid

hoofd- en nevenfuncties:

- directeur Stadsschouwburg De Harmonie
- voorzitter bestuur Quiet Community Leeuwarden
- lid Benoemingsadviescommissie van de Raad voor Cultuur
- bestuurslid Vrienden van Frisius MC

Helleke van den Braber

lid sinds: 01-05-2024

functie: lid

hoofd- en nevenfuncties:

- Hoogleraar Culturele Waarde, Mecenaat en Maatschappij, Universiteit Utrecht
- lid van de Raad van Adviseurs van Vereniging Rembrandt

Malika Soudani

lid sinds: 01-11-2024

functie: lid

hoofd- en nevenfuncties:

- bestuurssecretaris Stichting Martin Fondse Music
- cultuurcoach Cultuurhuis Delft
- medewerker Schrijversstudio Theater Bellevue
- externe begeleider studenten Creative Writing ArtEZ
- host Toneelleesclub010
- workshopmedewerker Buitenkunst

Nevenfuncties bestuur:

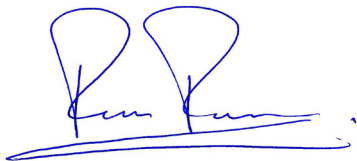
Peter Hendriks

- lid en vice-voorzitter Nederlandse Toneeljury
- lid van bestuur Stichting Largo
- voorzitter Netwerk Jeugdpodiumkunsten

Frank Tazelaar

- founding director CELA
- president European Association of Creative Writing Programmes
- hoofd afdeling Creative Writing ArtEZ hogeschool voor de kunsten Arnhem

Nijmegen, 24-03-2026

Frank Tazelaar
directeur-bestuurder

Poetry Circle. Foto Levi Baruch

Verlag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Nieuwe Oost houdt toezicht op de organisatie op zowel inhoudelijk, organisatorisch als financieel gebied, dient als klankbord en sparring-partner voor het bestuur en is tevens haar werkgever.

De Raad heeft in 2025 4 keer formeel vergaderd. Daarnaast kent de Raad twee verschillende commissies: de Renumeratiecommissie en de Auditcommissie. De Renumeratiecommissie is twee keer bij elkaar gekomen en heeft onder meer functioneringsgesprekken gevoerd met het bestuur over de behaalde resultaten, uitgevoerde werkzaamheden en ambities en plannen. De Auditcommissie heeft ook twee keer vergaderd en is samen met de accountant nauw betrokken geweest bij het proces van het opstellen en goedkeuren van de jaarrekening. Buiten de vergaderingen om was de Raad van Toezicht beschikbaar om de organisatie en het bestuur te ondersteunen met gevraagd en ongevraagd advies. In 2025 had dit onder meer betrekking op de huisvestingssituatie van de stichtingen.

In 2025 is door een vertegenwoordiging van de Raad ook het gesprek aangegaan met de nieuwe personeelsvertegenwoordiging. Zowel de Raad als de personeelsvertegenwoordiging hebben deze kennismaking als zeer positief ervaren. Afgesproken is dat we tenminste twee keer per jaar bij elkaar komen en elkaar weten te vinden indien nodig.

De Raad hecht er grote waarde aan om voorstellingen van Wintertuin, Theater aan de Rijn en BRUT te bezoeken. In 2025 zijn onder andere de seizoensopening en diverse voorstellingen van Theater aan de Rijn en het Wintertuinfestival bezocht. De Raad van Toezicht werkte nog niet met een vergoeding voor haar leden. In navolging van veel andere culturele instellingen kiest De Nieuwe Oost daar vanaf 2026 nu wel voor. Dit onder meer vanwege het vergroten van de toegankelijkheid en professionaliteit van de Raad van Toezicht. Begin 2026 zal een vacatieregeling worden ontwikkeld en vastgesteld.

Leden worden conform de code benoemd voor een zittingsduur van 4 jaar, die maximaal 1 keer verlengd kan worden. In het kader van belangenverstremgeling worden eventuele nevenfuncties die kunnen conflicteren met een functie binnen de Raad van Toezicht, bij aanstelling en voor de duur van de termijnen, expliciet benoemd. Op dit moment zijn er op dit terrein geen conflicten.

In december 2025 heeft Sharon de Randamie wegens persoonlijke omstandigheden afstand gedaan van haar lidmaatschap en voorzitterschap van de Raad. Bert Krikke is per 11 december door de Raad benoemd als nieuwe voorzitter. De vrijgekomen positie zal in het tweede kwartaal van 2026 worden ingevuld. Hierbij streven we naar een kandidaat met een sterk profiel op en een stevig netwerk binnen de popmuziek.

Activiteitenverslag

CELA

Connecting Emerging Literary Artists (afgekort tot CELA) is een internationaal samenwerkingsproject voor talentontwikkeling van startende vertalers en schrijvers in Europa. In 2024 startte de derde editie van dit project, dat in 2019 begon en sindsdien wordt gefinancierd door het Creative Europe programma van de EU. CELA is een samenwerkingsverband tussen 12 literaire organisaties uit 11 Europese landen, die samen 33 schrijvers en 99 vertalers ondersteunen en zo gezamenlijk een netwerk vormen ter versterking van de Europese literaire industrie. Het project is gericht op het vertalen van teksten, mentorschapsprogramma's, masterclasses en workshops voor deelnemers en staf, presentaties en pitchprogramma's op internationale en nationale boekenbeurzen en performances op literaire festivals. Op deze manier geeft CELA startend literair talent toegang tot de internationale literaire infrastructuur.

In 2025 werd de eerste cyclus van de derde editie afgerond. In het begin van het jaar vond een werkweek plaats in Turijn samen met alle partners en deelnemers. Hier werd ook de expertmeeting 'Conversations on AI' gehouden en werden verschillende gespecialiseerde lezingen gegeven voor de deelnemende schrijvers en vertalers. In totaal heeft CELA het afgelopen jaar 40 masterclasses aangeboden aan de deelnemers. Ook vond gedurende 2025 de festivaltour plaats, waarbij elke Europese partner drie CELA schrijvers uit verschillende landen en de vertalers uit hun eigen land heeft verwelkomd op diverse Europese festivals. Verder werden er acht outreach workshops gecoördineerd door verschillende partners.

In het najaar van 2025 zijn we gestart met het CELA Platform, een platform voor boekpromotie van opkomende schrijvers uit kleine taalgebieden van Europa. De komende jaren zal dit platform groeien van 15 partners naar 19 partners. In november vond de eerste CELA Platform members meeting plaats in Nijmegen, waarbij alle Platform partners aanwezig waren: Wintertuin (NL), deBuren (BE), Escuela de Escritores (ES), KROKODIL (RS), Scuola Holden (IT), Goga (SI), Mystetskyi Arsenal (UA), Next Page Foundation (BU), AER (RO), Beletrina (SI), Óbidos (PT), The Book Company (PT), Slovenské literárne centrum (SL), Ventspils House (LT), Krakow Biuro Festivalo (PL) en associated partner Passa Porta (BE). Het doel van het platform is het veiligstellen van de toekomst van Europese literatuur en het verbeteren en bevorderen van de zichtbaarheid en circulatie van opkomende Europese schrijvers. Dit zal onder andere gerealiseerd worden door middel van een nog te ontwikkelen Europese leesapp en een beurzenprogramma.

Podiumoptreden in het café van LUX. Foto Elske Nissen

CELA #3 in cijfers:

- Aantal landen: 11 (Nederland, België, Tsjechië, Italië, Servië, Polen, Slovenië, Spanje, Roemenië, Bulgarije en Oekraïne);
- Aantal deelnemers: 12 literaire organisaties, 2x 33 schrijvers, 99 vertalers, 53 teamleden, 160 CELA alumni, 10 literair consultants, 110 coaches en mentoren, 50+ betrokken partners;
- Aantal publicaties: >100 publicaties in alle deelnemende landen;
- Aantal teksten in 10 talen: 660 korte verhalen;
- Aantal activiteiten: 2 cycli met in iedere cyclus: 11 online masterclasses, 1 plenaire werkweek, 24 job shadowtrajecten, 11 literaire festivals.

Wintertuinfestival

Het Wintertuinfestival viert jaarlijks uitgesproken verhalen in diverse vormen. Wintertuin programmeert gevestigde namen naast opkomend talent, presenteert nieuwe producties en nieuwe contexten voor bestaand werk en brengt dit samen in een meerdaags programma vol experiment, ontmoeting en verdieping. Het Wintertuinfestival 2025 vond plaats van 22 tot en met 29 november in filmhuis LUX en op verschillende andere locaties in Nijmegen.

Na ruim 10 jaar in poppodium Doornroosje trokken we naar deze nieuwe locatie in de binnenstad, dichtbij het Festivalhuis en culturele en literaire partners. Daarnaast verhuisden we weer terug in de tijd, van Tweede Paasdag naar het laatste weekend van november, een periode die vóór de coronapandemie onze vaste plek in de kalender was. De afgelopen jaren kwamen we, mede door de naweeën van de onzekere coronamaatregelen en de griepgevoelige periode, uit op een festival in het voorjaar. Inmiddels keren we terug naar het vertrouwde weekend in november, een plek die bovendien beter in afstemming is met de Nijmeegse culturele kalender.

Het festival stond dit jaar in het teken van het thema 'Tijdgenoten'. Dit thema kwam tot stand in gesprek met makers, curatoren en partners uit de literaire, maatschappelijke en onderwijssector. Vanuit de vraag hoe we ons tot elkaar en tot de tijd waarin we leven verhouden, onderzocht het festival wat het betekent om tijdgenoot te zijn: van elkaar, van de geschiedenis en van mogelijke toekomst. In de programmering werd deze vraag benaderd vanuit uiteenlopende perspectieven, disciplines en talen. Voor meerdere programmaonderdelen werden makers uitgenodigd als curator, wat zorgde voor een breed, meerstemmig festivalgeluid.

Angel , deelnemer aan de Schrijfwerkplaats bij de boekpresentatie van *Echo's van de wereld*. Foto Noor Lorist

Het festival bood een divers gevuld programma. Zo stonden gesprekken over identiteit, migratie en schrijverschap centraal, met bijdragen van onder anderen Ljiljana D. Ćuk, Ghayat Almadhoun, Safae el Khannoussi, Geert Mak en Sinan Çankaya. Daarnaast waren er voordrachten van Puck Füsers, Maureen Ghazal, Gerben Vaillant en Thom Wijenberg, die hun chapbooks presenteerden in een gezamenlijke performance.

Een greep uit het programma: de bijzondere performance *Ik ben een brandend huis*, een voorstelling van Wietse Leenders waarin hij kruisingen tussen seksualiteit, schaamte, herinnering en ecologie onderzoekt via dans en taal. Poëziecriticus Sahra Mohamed cureerde een speciaal poëzieprogramma met dichters Marjoleine de Vos en Edward van de Vendel en met tekstschrijver Rob Chrispijn, die gedichten en liedteksten van zichzelf en van schrijvers uit andere tijden voordroegen. Daarnaast konden bezoekers diverse schrijversgesprekken bijwonen, zoals een gesprek tussen Canan Marasligil en Safae el Khannoussi (die met haar wervelende debuut *Oroppa* in 2025 de Libris Literatuurprijs won) over taal en migratie, en hoe literatuur ruimte kan scheppen voor wie steeds opnieuw uit de geschiedenis wordt geschreven. El Khannoussi was voor het festival tevens writer-in-residence: ze verbleef twee weken lang in het Nijmeegs Besiendershuis vanuit waar ze het festivalthema onderzocht. Ze opende de festivalavond met een lezing over gedeelde tijd, geschiedenis en de stemmen die te vaak ontbreken in de archieven van Europa.

Met programma's op diverse locaties rondom LUX stond de binnenstad 6 dagen lang in het teken van literatuur, kunst, muziek en performance. Zo boden we bijvoorbeeld ruimte aan maker Okke van Breemen die op de Mariënburghkapel zijn audiovisuele installatie *Oneindig zonder Afstand* tentoonstelde, waarin literatuur, beeld en geluid samenkwamen. Ook presenteerde theatermaker en beeldend kunstenaar Henry Alles op het Mariënburghplein zijn *Proefstation voor gevaarlijke personen*: een mobiele ontmoetingsplek waar verhalen, recepten en herinneringen werden uitgewisseld.

Met meer dan 70 artiesten bood het Wintertuinfestival 2025 een veelzijdig programma dat de rijkdom en diversiteit van taal en literatuur vierde.

Schrijfwerkplaats

De Schrijfwerkplaats is creatief schrijven voor mensen die Nederlands leren. Jonge schrijvers begeleiden de deelnemers bij het oproepen en optekenen van hun verhalen. De deelnemers, allen volwassen NT2-leerlingen, schrijven en herschrijven hun verhalen, gedichten en columns onder deze professionele begeleiding. Het creatief schrijfproces is een aanvulling op de taallessen die de deelnemers volgen bij NT2-scholen en Taalcafés, en focust op de artistieke expressie in het Nederlands.

We richten ons met de Schrijfwerkplaats op mensen met een vlucht- of migratieachtergrond die een serieuze interesse voor het makerschap hebben. De nadruk ligt

op de artistieke ontwikkeling en aansluiting op Wintertuins netwerk van (literatuur)-organisaties, festivalpodia en jonge makers. De deelnemers werken toe naar een publicatie. Ook presenteren ze het resultaat op podia, in podcasts en via (digitale) publicaties.

In 2025 werd een bijzondere editie van de Schrijfwerkplaats gemaakt: een jaar lang schreven gevluchte vrouwen en kinderen in Ter Apel verhalen en gedichten onder begeleiding van schrijver en Schrijfwerkplaatsoprichter Marjolein Visser. Dit resulteerde in het boek *Brieven uit Ter Apel*, dat een indruk geeft van de vele verhalen die in Ter Apel leven. Het boek werd gepresenteerd op het Wintertuinfestival, door middel van een gesprek tussen Marjolein Visser, coördinator Denise Moura en deelnemer Miryam al Rahiwi. Miryam droeg vervolgens voor een volle zaal haar bijdragen 'My hand could not fix her' en 'Love is a refugee too' voor. Mede door deze indrukwekkende voordracht werden er op de festivalavond al 90 exemplaren van het boek verkocht. Inmiddels is het boek voor een tweede keer gedrukt en is het te koop in verschillende boekwinkels.

Naast de editie in Ter Apel werd er ook een 'normale' editie georganiseerd in Maastricht. Begeleider Wim Peumans hielp Cathy Brelsford, Elizaveta Voloshina, Khaled Al Khateeb, Mavjuda, Nicole, Umida Abdullaeva Yusufjanovna, Carolina Cicati, Delina Fesehatsion en Haşim Yilmaz bij het opschrijven van hun persoonlijke geschiedenissen en verzonden verhalen. Gedurende mei en juni werkten de deelnemers aan verhalen en gedichten voor hun boek. De bundel *Een volle maan op een donkere nacht* werd begin september gepresenteerd in Bibliotheek Centre Ceramique in Maastricht.

Hetzelfde seizoen organiseerden we nóg een Limburgse editie van de Schrijfwerkplaats, in Heerlen. De bundel *In het hart van de aarde* werd samengesteld onder leiding van Merlijn Huntjens, zelf afkomstig uit Heerlen. In deze bundel geven Alisa Raevskaia, Meltem Delibaş, Vahid Esmaili, Manal Shammo, Nara Silo, Noémi Kriszt, Kaveh Alhamodi, Feyza Zeytinli, Mustafa Zeytinli en Merve Şahin Şimşek een stem aan verhalen die nog te weinig gehoord worden. Ook deze bundel verdiende een uitgebreide presentatie, met een zaal vol enthousiaste en trotse familieleden, vrienden en liefhebbers van verhalen.

Naast de presentatie van hun bundels stonden deelnemers van de Schrijfwerkplaats op verschillende podia in Nederland, waaronder de Arnhemse Uitnacht, het ROER! Vrijheidsfestival, Dichters in de Prinsentuin, Buddy to Buddy Festival, het Wintertuinfestival en het Johnny van Doorn Festival. Ook vierden we in 2025 het tienjarige jubileum van de Schrijfwerkplaats in boekhandel Dekker v/d Vegt, met voordrachten van vijf ouddeelnemers voor een publiek van literair professionals, medewerkers van bibliotheken en NT2-scholen en natuurlijk liefhebbers van literatuur.

Verhalen in alle talen

Verhalen in alle talen is een project waarin zowel kinderen (van 8 t/m 12 jaar) als volwassenen met Nederlands als tweede taal samen een meertalig kinderboek schrijven. In 2025 werd de eerste editie georganiseerd in Bibliotheek Zwanenveld in Nijmegen. Zes weken lang kwamen de deelnemers iedere vrijdagmiddag samen om verhalen en gedichten te schrijven. Dit resulteerde in een kleurrijk meertalig kinderboek vol met verschillende wezens, personages en fantasiewerelden. Het boek werd gepresenteerd tijdens het meertalige Kletskoppenfestival op 22 februari 2026.

De groep kinderen, in totaal negen, werd begeleid door Anne-Roos van der Meijden en Luna Wismeier. Zij hielpen de kinderen hun innerlijke creatieve wereld te ontdekken door iedere week een andere opdracht te doen.

De groep volwassenen, in totaal zeven, van wie vier moeders van een aantal van de kinderen, werd begeleid door Vera Corben en Annika Franken. Vera begeleidde de volwassenen bij hun schrijfproces. Veel volwassenen kwamen tijdens de proefworkshop al binnen met een groot idee voor een verhaal, waarbij ze eigenlijk alleen nog tips en aansturing nodig hadden om het verhaal op papier te krijgen. Annika begeleidde de volwassenen bij hun tekenproces. Tijdens twee illustratiesessies leerden de deelnemers omgaan met verschillende materialen om hun Bili Bili huiskip of Lindeboom zo goed mogelijk te verbeelden.

FLI (co-productie)

Future Language Innovation (FLI) is een omvangrijk project van Wintertuin Curaçao in samenwerking met Wintertuin Nederland, Escrever Escrever (PT) en Escuela de Escritores (SP), gericht op de bescherming, ontwikkeling en institutionalisering van creoolse talen (zoals Crioulo, Sranantongo en Papiamentu) als immaterieel erfgoed van de Europese Unie. FLI is een transnationale samenwerking die makers uit Curaçao, Nederland, Spanje en Portugal verbindt en zo een internationaal platform voor literaire uitwisseling creëert.

Het project, dat gesteund wordt door het Creative Europe programma van de Europese Unie, biedt literaire makers kansen tot samenwerking, mentorschap en deelname aan masterclasses en workshops rondom thema's als meertalige diversiteit en culturele hybriditeit. De makers presenteren hun nieuwe werk in zowel digitale als fysieke tentoonstellingen in alle betrokken landen. Daarnaast gaan zij met het lokale publiek in gesprek over hun werk en over de thema's creolisering en hybridisering van taal en cultuur. De titel van het project, Future Language Innovation, onderstreept de focus op innovatie van taal, culturele uitwisseling en erkenning van de diversiteit binnen talen. Het langetermijndoel van FLI is de oprichting van het *Future Language Institute*: een hybride instituut met een hoofdvestiging op Curaçao en vestigingen in alle landen waar creoolse talen, pidgins en gemengde talen een significante rol spelen.

Wintertuin Leesclub. Foto Noor Lorist

FLI is gestart in het najaar van 2024. In 2025 zijn we begonnen met het uitzetten van een brede open call onder makers die een hybride taal spreken. Op de open call kwamen reacties binnen van makers uit Nederland, maar ook Nederlandstalige makers uit België, Curaçao en Suriname wisten ons te vinden. Uiteindelijk zijn we aan het werk gegaan met een viertal meertalige makers: Jonathan Tjien Foooh, Mikayla Vieira Ribeiro, Zulile Blinker en Cherella Gessel. Deze makers werden, samen met de makers die de andere partners geselecteerd hadden, in tweetallen verdeeld om online experimenten aan te gaan onder toezien van verschillende tutoren. De tutor die we vanuit Nederland hebben ingezet is auteur Julien Ignacio. Hij begeleidt twee Nederlandse makers die elk gekoppeld zijn aan een maker uit een ander land.

De rol van Wintertuin Nederland in FLI is inhoudelijk en uitvoerend. Wij begeleiden de Nederlandse makers en de tutor en organiseren twee workshops en een masterclass. De eerste workshop, Transmedia & AI in writing practices, werd gegeven door Hanan Faour. Voor oktober 2026 staat een tweede workshop op de planning van Flurina Badel, Multilingualism as a power tool for literary writing. De masterclasses, waar alle internationale makers bij kunnen aansluiten, bieden een breder kader op taalcreolisatie. Wintertuin verzorgde daarnaast een masterclass gegeven door Vincent de Rooij genaamd Sociological & historical context of creolization. Tijdens het Wintertuin festival in Nijmegen waren makers Jonathan Tjien Foooh, Mikayla Vieira Ribeiro, Cherella Gessel en tutor Julien Ignacio aanwezig.

FLI zal in 2026 worden afgerond met alle betrokken organisaties, tutoren en natuurlijk de makers tijdens het Wintertuin Curaçao Festival in 2026.

Wintertuin Leesclub

In samenwerking met boekhandels Hijman Ongerijmd in Arnhem en Roelants in Nijmegen heeft Wintertuin in 2025 de Wintertuin Leesclub in het leven geroepen. Tijdens deze tweemaandelijks leesclub ontmoeten lezers elkaar om samen bijzondere boeken te ontdekken en bespreken. Wat deze leesclub zo bijzonder maakt, is dat we het boek bespreken in aanwezigheid van de schrijver, vertaler of een andere bijzondere lezer: hoe zit het boek in elkaar, welke keuzes heeft een schrijver of vertaler gemaakt, wat vinden we mooi en wat begrijpen we niet? De leesclubs worden doorgaans begeleid door beginnende literaire makers en de keuze voor de boeken (literaire fictie en non-fictie) komt tot stand in samenspraak met de boekhandels.

Verspreid over 2025 vonden 8 edities plaats van de Wintertuin Leesclub, waarvan 5 in boekhandel Hijman Ongerijmd in Arnhem en 3 in boekhandel Roelants in Nijmegen. We bespraken daarbij in chronologische volgorde de volgende titels: *In orbit* van Samantha Harvey, *De Bible Belt* van Jonah Falke, *Geweten* van Maurits de Bruijn, *Dream count* van Chimamanda Ngozi Adichie, *Vacht!* van Cobi van Baars en *De ondergang* van Édouard Louis (speciale editie tijdens het Wintertuin festival).

Poetry Circle 025 (co-productie)

In 2024 sloegen Wintertuin en Poetry Circle de handen ineen en organiseerden we een try-out editie van Poetry Circle 025 Arnhem-Nijmegen, een ontwikkeltraject voor beginnende spoken word-artiesten, dichters, schrijvers en verhalenvertellers uit de regio Arnhem-Nijmegen. Dit jaar zetten we die samenwerking voort en vond de eerste volledige editie van Poetry Circle 025 plaats. Veertien weken lang ging een groep van zestien schrijvers boven boekhandel Hijman Ongerijmd aan de slag met opdrachten en workshops om hun eigen stem te ontwikkelen en aan hun podiumpresentatie te sleutelen. Dit alles gebeurde onder begeleiding van coaches Steff Geelen en Simon Mamahit en verschillende gastdocenten.

Op 4 mei vond de eerste Circle Session plaats, waarbij de groep de deelnemers van Poetry Circle 058 uit Leeuwarden ontmoetten en beide groepen hun werk aan elkaar presenteerden in Theater a/d Rijn. Ter afsluiting van het traject ontwikkelden de deelnemers een gezamenlijke groepsperformance, begeleid door een soundscape van Simon Mamahit. Deze brachten ze ten gehore op de landelijke Poetry Circle Eindmanifestatie in Haarlem op 22 juni, en daarna nogmaals in Theater a/d Rijn op 27 juni.

Creative Writing in de klas

In 2025 vond de opmaat plaats van een nieuw, bijzonder schrijfproject op middelbare scholen: Creative Writing in de klas. Voor dit project ontwikkelde Wintertuin in samenwerking met de opleiding Creative Writing ArtEZ drie unieke creative writing lessenreeksen, gericht op het ontwikkelen van aandachtig kijken, kritisch denken en creatief samenwerken.

In een tijd waarin steeds meer teksten door AI worden gegenereerd en de leesvaardigheid achteruit holt, wordt plezier in taal en het vermogen om zélf te formuleren belangrijker dan ooit. De lespakketten enthousiasmeren, verrijken en geven leerlingen handvatten om hun schrijfvaardigheid te verdiepen, op school en daarbuiten. We zien creatief schrijven niet alleen als een individuele prestatie, maar ook juist als een collectief proces. Lokalen veranderen tijdens onze lessen in schrijfateliers, met ruimte voor verbeelding, kwetsbaarheid en het soort feedback dat leerlingen verder brengt dan alleen 'goed' of 'fout'.

De lessen werden afgelopen jaar uitgebreid getest door betrokken schrijfdocenten op verschillende scholen in Nederland en zijn toepasbaar binnen de creatieve vakken, de taalvakken en het profielwerkstuk. In 2026 worden de lessenreeksen breder aangeboden. Ook werken we aan een stagesysteem waarin studenten Creative Writing onder begeleiding van een ervaren workshopdocent kennismaken met het geven van schrijfonderwijs.

Literatuurnest

De meeste literaire makers zijn gewend alleen te werken. Bij de maandelijkse schrijfwerkplaats Literatuurnest van Wintertuin ontmoeten zij elkaar, wisselen ze kennis en ervaring uit en bieden we ze de mogelijkheid om teksten in wording voor te leggen aan collega-schrijvers en enthousiaste lezers. Gezellig, laagdrempelig en zonder pre-tenties. Tijdens elke editie van Literatuurnest leggen twee of drie schrijvers een tekst waar ze aan werken voor aan de groep. Door samen met de andere deelnemers over hun werk en schrijfproblemen te te praten, is Literatuurnest zowel voor de schrijvers die teksten voorleggen als voor de andere deelnemers leerzaam.

In 2025 organiseerden we vijf edities van Literatuurnest, namelijk in Nijmegen, Utrecht, Tilburg én in twee nieuwe steden: Heerlen en Amsterdam. Deze edities zetten we in samenwerking met lokale partners op. In Heerlen deden we dat met literair collectief PANDA. Deze editie wordt begeleid door schrijver en voormalig Wintertuin-maker Merlijn Huntjens en dichter Sven Vek. De Amsterdamse editie van Literatuurnest organiseren we in samenwerking met Poetry Circle en wordt begeleid door schrijvers Aicha Meke en Steff Geelen, tevens een voormalig Wintertuin-maker. De begeleiding van de andere drie edities werd wederom verzorgd door Hannah Chris Lomans en Sam Theunissen (Nijmegen), Rosa de Rijk en Nicole Kaandorp (Utrecht) en Aline Arts en Renée Wetzels (Tilburg, eveneens een co-productie met literair productiehuis Tilt).

In navolging van de uitbreiding die we in 2024 brachten voor de Nijmeegse editie, startten we ook bij de Utrechtse groep een uitbreiding op. In samenwerking met literatuurfestival ILFU boden we een aantal talentvolle Literatuurnestdeelnemers een individuele feedbacksessie met een redacteur aan om hun tekst af te maken. De eerste teksten verschenen, samen met korte interviewtjes, op het online platform van IFU.

Cursus Literair Schrijven

In de cursus Literair schrijven, die Wintertuin speciaal ontwikkelde voor het creatief cursusaanbod van de Radboud Universiteit, maken studenten van allerlei studierichtingen kennis met het schrijven van proza en poëzie. In een reeks van zeven à acht lessen bouwen zij een brede basis op over schrijftechnieken en literaire genres, en wisselen ze teksten en feedback met elkaar uit. Zo leren ze op laagdrempelige wijze hoe ze een sterk gedicht kunnen schrijven, of hoe je spanning opbouwt in een kortverhaal.

In 2025 werden vijf cursussen verzorgd door Wintertuinmakers Thom Wijenberg (kort verhaal, twee keer), Moni Zwitserloot (queer gore poetry), Puck Füsers (poëzie) en Maartje Franken (world building).

Creative Writing Curacao en Suriname (basiscursus en vertalersmasterclass)

In de periode mei en juni verzorgde Wintertuin een online creative writing cursus, gegeven door schrijver Jordi Lammers. De cursus, verspreid over acht avonden, was een vervolg op een eerdere editie op Curaçao, maar werd ditmaal bewust online aangeboden om ook jonge schrijvers uit Suriname te kunnen bereiken - op verzoek van onze partner (schrijversgroep '77) aldaar. Met twintig deelnemers was de cursus volledig volgeboekt en bleek het ook inhoudelijk een groot succes.

In diezelfde periode organiseerde Wintertuin, in samenwerking met het ELV, een masterclassreeks rond literair vertalen vanuit en naar het Papiaments. Onder leiding van vertalers Jeroen van den Heuvel en Nohraya Gotfried werden twaalf jonge aspirant-vertalers in zes sessies - drie op het eiland en drie online - meegenomen in de eerste stappen van het literair vertalen. Wintertuin zet dit traject voort in de komende periode, met als doel het Papiaments als volwaardige taal een stevigere plek te geven binnen de Nederlandse literaire cultuur.

Wintertuinsessie

Tijdens de Wintertuinsessies stellen makers verbonden aan Wintertuin een talkshow samen aan de hand van een zelfgekozen onderzoeksvraag, die de thematiek van hun werk verder uitdiept. De sessies komen tot stand in nauwe samenwerking met de programmaredactie van Wintertuin en worden voorbereid met de hulp van ervaren programmamakers, interviewers en presentatoren. Na afloop wordt de conclusie, inclusief audio-opname van de avond, gepubliceerd in een onderzoeksdossier op ons online podium Notulen van het Onzichtbare.

In 2025 vond de Wintertuinsessie van Radicale Gezelligheid plaats, bestaande uit het kunstenaarsduo Lianne van Aert en Lotte Lola Vermeer. Zij stelden voor hun sessie de vraag 'Hoe verbeeld je een ziek lichaam?'. Het evenement vond plaats in Eva's theatertuin in Nijmegen. Het was een onderdeel van hun onderzoek naar de representatie van ziekte in de kunst en het dagelijks leven. Tijdens het evenement waren beeldend kunstenaar Desta Matla, muzikant Meis en wetenschapper Jeannette Pols te gast.

Praat Met Me (co-productie)

Praat Met Me is een literaire avond waarin schrijvers, denkers en publiek samenkomen om openhartig te spreken over makerschap, identiteit en representatie. Initiatiefnemers Janey Mooij en Sādiqāh Salentijn (beiden student Creative Writing aan ArtEZ) creëerden dit programma vanuit de wens om verhalen buiten bestaande stereotypen zichtbaar te maken en makers van kleur een veilige, inspirerende ruimte te bieden. In een intieme setting onderzoeken we vragen als: hoe ga je als maker om met bestaande beelden en verwachtingen? Wie mag welke verhalen vertellen? En hoe

WINTERTUIN

PRAAT MET ME

يَعْمُ شَدَحَتْ

HÁBLAME

TALK TO ME

PAPIA KU MI

TAK NANGA ME

KASA KYERE ME

DONDERDAG 18 SEPTEMBER 2025
20.00 UUR (19.30 UUR INLOOP)
BOEKHANDEL HIJMAN ONGERIJMD

SESSIES

HOE VERBEELD JE EEN ZIEK LICHAAM?

RADICALE GEZELLIGHEID

Zondag 16 maart

DE WINTERTUIN SESSIES

LITERATUUR NEST

SCHRIJVERSWERKPLAATS

Literatuurnest is een broedplaats voor schrijvers, dichters en verhalenvertellers. Zonder kantoren en collega's krijgen schrijvers nauwelijks de kans om hun werk te bespreken. Daarom biedt Literatuurnest maandelijks een plek om te sparren, samen te werken en feedback te krijgen op je werk. Gezellig, vrijblijvend en zonder pretenties. Voor iedereen die houdt van mooie verhalen en graag over teksten praat!

Elke editie bieden we twee of drie schrijvers de ruimte om een tekst voor te leggen aan de groep. Dat kan een kortverhaal, gedicht, essay, theatertekst, boekfragment, spoken word-stuk of iets compleet anders zijn. De schrijvers vragen om tips, feedback of nieuwe inspiratie om hun teksten af te ronden. Wie wil, mag aanschuiven. Of je nou een tekst wil voorleggen of naar de teksten van andere schrijvers wil luisteren en wil meedenken. Wij zorgen voor koffie, bier en snacks.

Literatuurnest komt samen in Nijmegen, Utrecht en via Zoom. Voor de precieze data, check onze website wintertuin.nl/productie/literatuurnest.

Contactpersoon Nijmegen: Hannah Chris Lomans
hannahchris@wintertuin.nl

Contactpersoon Utrecht: Laurens van de Linde
laurens@wintertuin.nl

Contactpersoon Digitaal: Steff Geelen
steff@wintertuin.nl

WINTERTUIN

WINTERTUIN FESTIVAL

24 — Winter tuin festival — 29.11

UITGESPROKEN VERHALEN

24 t/m 29 november 2025

Tickets via wintertuinfestival.nl

dragen we bij aan het delen van gelaagde, vernieuwende perspectieven? Met *Praat Met Me* bouwen we aan een community waar ruimte is voor uitwisseling, herkenning en verdieping.

Op 18 september vond de eerste editie van Praat Met Me plaats boven boekhandel Hijman Ongerijmd in Arnhem. In deze editie gingen Janey en Sādiqāh met Joan Windzak, Professor Soortkill, Mitchell Esajas en het publiek gesprek over representatie van zwarte makers en verhalen in de (kinder)literatuur. In 2026 zullen er nog twee edities van Praat Met Me plaatsvinden.

Nijmeegse Gedichtennacht (co-productie)

De Nijmeegse Gedichtennacht, een samenwerking tussen Wintertuin, literair tijdschrift *Op Ruwe Planken* en de Studievereniging voor Neerlandici (SVN), is een jaarlijks terugkerend evenement aan de vooravond van de landelijke Poëzieweek. Ieder jaar maken we een gezamenlijk programma met dichters, woordkunstenaars en muzikanten om de dichtkunst te vieren. Op vrijdagavond 26 januari 2025 organiseerden we de Gedichtennacht op onze thuisbasis, het Festivalhuis. Het thema van de Poëzieweek was 'lijfelijheid', wat wij hebben aangevuld met: 'Onderbuik – No guts, no poetry'.

Voor de gelegenheid traden dichters Charlotte van den Broeck, Tine Tabak, Simon Mamahit, Sanne Holkema en Mahat Arab op. We sloten de avond feestelijk af met het duo SERVICE. In aanloop naar de Gedichtennacht las je werk van alle optredende makers op Notulen van het Onzichtbare.

Nijmeegse Kunstnacht (co-productie)

De Nijmeegse Kunstnacht, die plaatsvond op zaterdag 20 september 2025, stond in het teken van het verkennen van de uiteenlopende culturele uitingen die de stad te bieden heeft, zoals dans, muziek, poëzie en performance. Een bijzondere rol was weggelegd voor onze thuisbasis het Festivalhuis, waarvan de ramen een spannende doorkijk boden naar wat zich binnen op cultureel vlak afspeelt. De festivalorganisaties InScience, Go Short, Music Meeting en Wintertuin bundelden de krachten en presenterden gezamenlijk een doorlopend programma. Onder het overkoepelende thema 'erotiek en liefde' werd een culturele 'red light district' ingericht, waarbij vanachter de ramen afwisselend films, muzikale optredens en literaire voordrachten werden gepresenteerd.

Programma's op maat in Oost-Nederland

Voor diverse culturele partners in de regio maakten we, samen met onze makers, programma's op maat. Een greep uit deze programmering:

- Op 21 maart 2025 vond The Table Is Set in het Festivalhuis plaats, een theatrale maaltijd op initiatief van kunstenaar Henry Alles. Aanschuivende gasten deelden een gerecht van hun moeder en een anekdote. The table is set diende als vooronderzoek voor Alles voor een latere performance op het Wintertuinfestival, 'Proefstation voor gevaarlijke mensen'. Een publicatie van dit evenement is verschenen op Notulen van het Onzichtbare.
- Tijdens het Go Shortfilmfestival in LUX heeft Wintertuin een programma gecureerd over de oorlog in Oekraïne. Vertaler Roman Nesterenco ging op 4 april na afloop van een reeks korte films over het onderwerp in gesprek met schrijver Lisa Weeda.
- Samen met bibliotheek Gelderland-Zuid en LUX organiseerde Wintertuin tijdens het klimaatfestival Nimma aan zee op 29 juni een leesclub rond het boek In gesprek met de Noordzee van Arita Baaijens. Tijdens deze boekenclub was de auteur zelf ook aanwezig om in gesprek te gaan met de lezers.
- Tijdens Music Meeting cureerde Wintertuin drie makers die allen op geheel eigen wijze een literaire introductie verzorgden bij een act van Music Meeting. Niek Trilsbeek, Aafke van Pelt en Simon Mamahit vervoerde het publiek in Park Brakkenstein met poëzie en spoken word
- Op 28 juni vond het Deventer poëziefestival DichterBij plaats in theater MIMIK. Wintertuin werkte samen met de organisatie van DichterBij voor het programma van het festival. Samen creëerden we een deel van het programma, met voordrachten van Wintertuinmakers Lin An Phoa en Maureen Ghazal.

Dramaturgy for Devices (co-productie)

Met het onderzoeksproject Dramaturgy for Devices, een consortium van de Universiteit Utrecht met verschillende universiteiten in Nederland en culturele, educatieve en technologische organisaties als Wintertuin, Theater Utrecht, IKC Amsterdam en het European Lab for Robotics in Art and Theatre, laten we zien hoe innovatieve ontwerpmethoden en benaderingen van co-creatie met eindgebruikers en andere stakeholders, leiden tot ontwerpen die de sociale vaardigheden van robots verbeteren en langdurige sociale interacties ondersteunen. Dit gebeurt door robots beter leesbaar en toegankelijker te maken (oftewel: begrijpelijker, intuïtiever, interessanter en aantrekkelijker om mee te interageren), hun vermogen te vergroten om te functioneren in complexe sociale werkomgevingen met mensen zoals collega's, cliënten, scholieren en patiënten, en door ze prettiger en interessanter te maken om mee samen te werken.

GENERAL STORE

CELA Workweek in Turijn. Foto Linde Dorenbos

Dit verbetert de integratie van robots in werkomgevingen en versterkt tegelijkertijd de positie van de podiumkunsten als motor voor hightech onderzoek en innovatie.

Dramaturgy for Devices wordt geleid door professor Maaïke Bleeker van de Universiteit Utrecht. Het gezamenlijke onderzoek resulteert in een Dramaturgy for Devices Toolbox: een verzameling tools en inzichten ter ondersteuning van verdere ontwikkelingen op het snijvlak van theater en robotica.

In 2025 heeft Wintertuin een groep schrijvers geselecteerd die in samenwerking met Mike Ligthart en Anita Vrins verhalen ontwikkelt voor een robot, bestemd voor inzet binnen buitenschoolse activiteiten.

Robotstories (co-productie)

Met het onderzoeksproject Robotstories ontwikkelt Wintertuin een eigentijdse visie op auteurschap, waarin cocreatief makerschap en maatschappelijke impact centraal staan. In samenwerking met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU), de Vrije Universiteit en ArtEZ onderzoekt het project hoe literaire verteltechnieken kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van een sociale robot die betekenisvolle interacties aangaat binnen een zorgcontext.

In 2025 gingen onderzoekers, schrijvers en de sociale robot Memo met zorgmedewerkers en cliënten in gesprek bij zorginstellingen. Aansluitend werkte het consortium aan de ontwikkeling van een performatieve interactie tussen robot en acteur. Drie aan Wintertuin verbonden schrijvers ontwikkelden deze interactie tijdens een intensieve schrijfweek.

In november vonden vier try-outs plaats bij ArtEZ, HKU, het Wintertuinfestival en de Vrije Universiteit, met ongeveer veertig deelnemers per sessie. Diezelfde maand deed onderzoeker Hanan Faour samen met studenten van ArtEZ Creative Writing poëticaal onderzoek voor Robotstories in de vorm van gebundelde schrijversmanifesten.

Wintertuin Uitgeverij

Bij Wintertuin Uitgeverij verschijnt jaarlijks een klein aantal boeken. Zo publiceren we onder meer chapbooks van makers uit onze ontwikkeltrajecten, boeken van Curaçaose auteurs, bundels met verhalen en gedichten uit onze Schrijfwerkplaats en diverse gelegenheidsuitgaven. In 2025 verschenen de volgende uitgaven:

Chapbooks

Tanden

Chapbook Puck Füsers
Oplage: 400

In de poëziebundel *Tanden* onderzoekt Puck Füsers de wisselwerking tussen macht en machteloosheid. Wanneer is zelfbeheersing controle van buitenaf? En hoe ontkomen we aan onze aangeleerde patronen? Met precieze, lichamelijke taal ontleedt *Tanden* een dynamiek die tussen twee mensen ontstaat, om hen vervolgens uit elkaar te drijven.

Ik, waterlichaam

Chapbook Maureen Ghazal
Oplage: 400

In de novelle *Ik, Waterlichaam* onderzoekt Maureen Ghazal op welke manieren een lichaam kan helen en zich kan losmaken van pijn. Het lichaam vormt een landschap dat regelmatig van gedaante wisselt en zo nu en dan laat het lichaam verhalen los over (voor)ouders wier geboortegrond hen is afgenomen, en toont daarbij het trauma dat is ontstaan en zich ophoudt in de familielijjn.

Booster XXL

Chapbook Gerben Vaillant
Oplage: 400

In de verhalenbundel *Booster XXL* brengt Gerben Vaillant verhalen over verhalen, over queerness, over eenzaamheid en de eeuwige zoektocht ergens thuis te horen of echt te willen zijn samen in een ontrafelend en intuïtief narratief.

Echte porno

Chapbook Thom Wijenberg
Oplage: 400

In de novelle *Echte porno* toont Thom Wijenberg de achterkant van een industrie waarvan we meestal alleen de voorkant zien: (ethische) pornografie. Wie zijn de mensen die ons naar een hoogtepunt helpen? Wat betekent het om met erotica je brood te verdienen en hoe ver kunnen idealisme en verlangen je in deze wereld drijven?

Deze chapbooks werden gepresenteerd in een gecombineerde performance op de Avond van de Grote Beloftes tijdens het Wintertuinfestival 2025. Ook droegen zij

Gerben Vaillant, Puck Füsers, Maureen Ghazal en Thom Wijenberg presenteren hun chapbooks op de Avond van de grote beloftes. Foto Noor Lorist

voor uit hun chapbook op de zaterdagavond van het festival. Verder zijn de boeken gepresenteerd in Perdu Amsterdam, De Boekenbar Utrecht en Boekhandel van Genep in Rotterdam.

Wintertuin op Curaçao

In samenwerking met Wintertuin Curaçao werken we aan het versterken van de literaire infrastructuur in het Caribisch gebied en brengen we schrijvers onder de aandacht van lezers in Nederland en daarbuiten. De meeste titels verschijnen in het Nederlands of als tweetalige publicatie, en we werken actief aan vertalingen naar het Papiamentu en Engels om een breder publiek te bereiken.

Onze schrijvers reizen regelmatig naar Nederland voor boektoers langs literaire festivals en podia, waar ze hun werk presenteren en in gesprek gaan met het publiek. In 2025 gingen Maghalie van der Bunt-George (*Oro is goud*) en Etienne Ys (*De Barmhartige Staat*) op een boektour door Nederland om hun boek te promoten, met andere presentaties in het Curaçaohuis (Den Haag), De Balie (Amsterdam), Theater Posa (Lelystad), LUX (Nijmegen), De Blauwe Reiger (Almere), Bibliotheek Eemland (Amersfoort) en Keti Koti Verhalenhuis (Leiden).

In 2025 verschenen bij onze uitgeverij:

Siga ku glas di awa/Sigaar met een glas water

Chapbook Tyson Hill

Oplage: 300

Vanuit de Creative Writing cursus op Curaçao is Tyson Hill doorgestroomd en heeft hij bij Wintertuin Uitgeverij zijn debuutbundel uitgegeven. In *Siga ku glas di awa* neemt Tyson je mee op een reis langs zijn diepste gedachten, die als dikke rookwolken blijven hangen. Door innerlijke stiltes, vurige twijfels en scherpe observaties van zijn thuis, "mi dushi Kòrsou". Zoals een goede sigaar zich langzaam ontvouwt in lagen van smaak, zo laten deze gedichten zich lezen. En juist op het moment dat het te zwaar lijkt te worden, staat daar het glas water: helder, kalm, verfrissend.

Tyson Hill groeide op met een diepe liefde voor lezen en schrijven. Na zijn studie in Nederland vond hij terug op Curaçao zijn stem en passie terug voor het Papiamentu. Met zijn woordkunst wil hij niet alleen zijn taal en cultuur behouden, maar ook delen met de hele wereld.

De presentatie van de bundel vond plaats op het Wintertuinfestival Curaçao. In Nederland staat een boektour gepland in 2026.

Yen'i Brio/Met Pit

Kinderboek Elvira Bonafacio

Oplage: 750

Ook Elvira deed mee aan de Creative Writing Workshop in Curaçao. Elvira is docent Papiaments en schrijver, gevestigd in Curaçao, en gepassioneerd door de kracht van taal om identiteit en verbinding vorm te geven. Vanuit haar eigen lespraktijk ontwikkelt zij leermiddelen die creativiteit stimuleren en mensen van alle leeftijden helpen hun stem te vinden. Elvira is mede-auteur van een taalmethode voor het basisonderwijs en verkent nu storytelling als brug tussen leren, zelfexpressie en herontdekking. *Yen'i Brio/Met Pit*, ontstaan tijdens de schrijfopleiding van Wintertuin, is haar eerste tweetalige kinderboek.

Overige uitgaven

Brieven uit Ter Apel

Bundel Schrijfwerkplaats Ter Apel

Oplage: 400, inclusief tweede druk

Een jaar lang schreven gevluchte vrouwen en kinderen in asielcomplex Ter Apel verhalen en gedichten. Schrijver en Schrijfwerkplaatsoprichter Marjolein Visser begeleidde hen daarbij en stelde dit boek samen, dat een indruk geeft van de vele verhalen die in Ter Apel leven. De verhalen in deze bundel zijn gemaakt door schrijvers Miryam Al Rihawi, Juan Andrés, Amal, Lola, Laila Shamma, Constance Mugari, Víctor Wolff, Zuleyka Rondón C, Anahis Matthey Sulbarán en enkele anonieme deelnemers.

De presentatie van *Brieven uit Ter Apel* vond plaats op het Wintertuinfestival, met optredens van de betrokken schrijvers, samenstellend auteur Marjolein Visser en projectbegeleider Denise Moura da Silva Lopes.

Een volle maan op een donkere nacht

Bundel Schrijfwerkplaats Maastricht

Oplage: 100

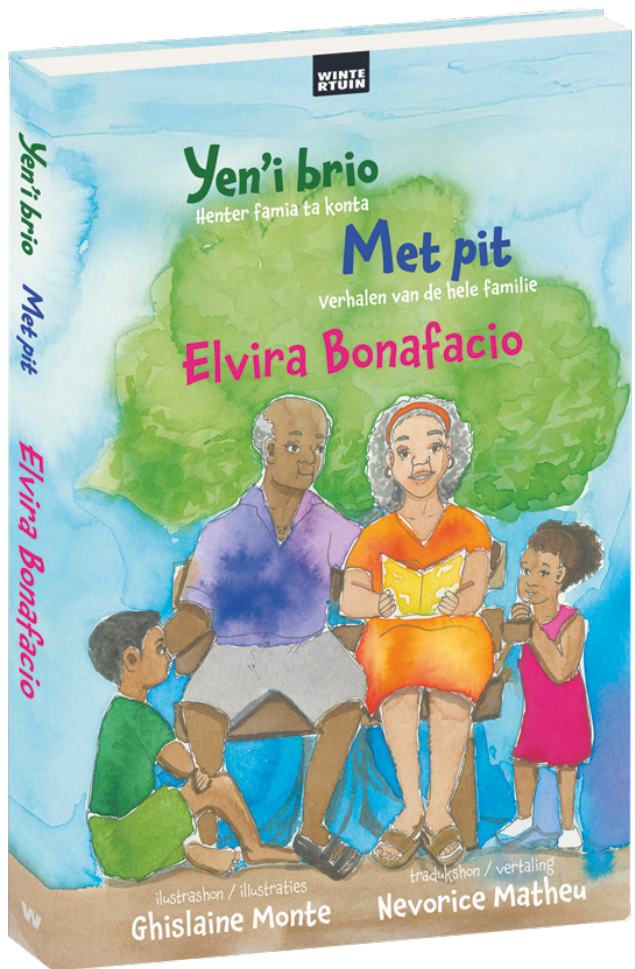
Cathy Brelsford, Elizaveta Voloshina, Khaled Al Khateeb, Mavjuda, Nicole, Umida Abdullaeva Yusufjanovna, Carolina Cicati, Delina Fesehatsion en Haşim Yilmaz schreven onder begeleiding van Wim Peumans hun persoonlijke geschiedenissen en verzonden verhalen. Gedurende mei en juni werkten deze Schrijfwerkplaatsdeelnemers aan verhalen en gedichten voor hun boek. De bundel *Een volle maan op een donkere nacht* werd begin september gepresenteerd in Bibliotheek Centre Ceramique in Maastricht.

In het hart van de aarde

Bundel Schrijfwerkplaats Heerlen

Oplage: 100

Diezelfde lente/zomer organiseerden we nog een editie van de Schrijfwerkplaats. Ook in Limburg, maar nu in Heerlen. De bundel *In het hart van de aarde* werd samengesteld onder leiding van Merlijn Huntjens, zelf geboren en getogen Heerlenaar. Met verhalen van Alisa Raevskaia, Meltem Delibaş, Vahid Esmaili, Manal Shammo, Nara Silo, Noémi Kriszt, Kaveh Alhamodi, Feyza Zeytinli, Mustafa Zeytinli en Merve Şahin Şimşek. Ook deze bundel verdiende een uitgebreide presentatie, met een zaal vol enthousiaste en trotse familieleden, vrienden en liefhebbers van verhalen. De bundel is momenteel uitverkocht.

Activiteitenoverzicht 2025

	UITVOERINGEN	BEZOEKERS	<i>waarvan betaald</i>	<i>waarvan onbetaald</i>
MANIFESTATIES				
Wintertuinfestival		2.130	1.006	1.124
Nijmeegse Gedichtennacht		150	100	50
PROGRAMMA'S & PRODUCTIES	16	1.868	1.575	293
TALENT & WERKPLAATS	44	2.646	16	2.630
INTERNATIONAAL	71	2.323	1.009	1.314
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS 2025		9.117	2024	11.922
	PUBLICATIES	TOTALE OPLAGE		
UITGEVERIJ	9	3.250		

Speeddating op de Industriedag. Foto Linde Dorenbos

Colofon

Stichting de Wintertuin

Postbus 1009
6501 BA Nijmegen
wintertuin.nl

bezoekadres
Mariënborg 75
6511 PS Nijmegen

RAAD VAN TOEZICHT

Sharon de Randamie (voorzitter, in functie per 01-01-2020, uitgetreden 11-12-2025)
Bert Krikke (in functie per 20-04-2023, voorzitter per 11-12-2025)
Helleke van den Braber (in functie per 01-05-2024)
Siart Smit (in functie per 01-05-2024)
Malika Soudani (in functie per 01-11-2024)

BESTUUR

Frank Tazelaar, directeur/bestuurder artistiek en zakelijke leiding Wintertuin
Peter Hendrixx, directeur/bestuurder Performing

DAGELIJKSE LEIDING

Lisanne Boomkamp, teamleider
Kim van Kaam, artistieke leiding

REDACTIE, PRODUCTIE & PROGRAMMA

Michala Čičváková	Thom Wijenberg
Stef Hulskamp	Isa de Baay (stage)
Merlijn Huntjens	Merel Graafmans (stage)
Desta Matla	Fleur Liedmeier (stage)
Denise Moura Da Silva Lopes	Lieke Vervuren (stage)
Tom Verstappen	

MARKETING, PUBLICITEIT & EDUCATIE

Noor Lorist	Casper Schaaf
Erik Peters	Jolijn Wapperom
Renske Polman	

ONTWERP

Jos Lenkens

PRODUCTIE

**Quirijn Lokker
Aafke van Pelt
Holly van Zoggel**

HR

Ires Manuel

BUREAU & ADMINISTRATIE

**Marcel Blom
Nine Hoog Antink**

**Erik van Dam
Gracie Vroomen - De Rooij**

WINTERTUIN CURAÇAO

Joeri Oltheten

FOTOGRAFIE IN DIT JAARVERSLAG

**Gaby Jongenelen, Linde Dorenbos, Elske Nissen, Levi Baruch en Lisanne
Boomkamp**

ARTWORK IN DIT JAARVERSLAG

Leanne van der Wel, Jos Lenkens, Rutmer van Hulzen en Jolijn Ceelen